

DEPARTEMENTET
EUK
Ref. hhi/japed
14. januar 2009

GRUNDMOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissionens meddelelse om en EU strategi for bedre skibsofhugning

KOM(2008) 767 final

Resume

Formålet med strategien er at sikre en sikker miljømæssig forsvarlig ophugning af skibe med særligt fokus på EU-skibe, gennemføre nøgleelementer af den fremtidige konvention om ophugning af skibe, samt vurdere muligheden for at få krigsskibe og andre offentligt ejede skibe omfatte af kravene. Dette kombineres med incitamentet til at få industrien til at lave frivillige aftaler om ophugning af skibe indtil konventionen træder i kraft, forbedre håndhævelsen af transportforordningen i relation til skibe, udvikling af et globalt certificerings- og auditsystem samt endelig at vurdere muligheden for oprettelse af en obligatorisk global fond for ophugning af skibe.

1. Status

Kommissionen sendte den 24. november 2008 ovennævnte meddelelse til Europa Parlamentet, Rådet, Den Økonomiske og Sociale Komite samt den Regionale Komite.

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

2. Formål og indhold

Meddelelsen skal initiere diskussion og forberedelse af forslag til regulering, så snart Konventionen om ophugning af skibe vedtages på IMO's Diplomatiske Konference til maj 2009.

Formålet med EU-strategien er at forbedre mulighederne for miljø-, sundheds- og arbejdsmæssig forsvarlig skibsofhugning i EU og i global sammenhæng særligt i tidsrummet indtil en ny konvention om ophugning af skibe træder i kraft.

Strategien opridser i brede vendinger situationen for skibsophugning såvel i EU som globalt. Situationen er i dag således, at mange skibe bl.a. fra Europa ender med at blive ophugget i Sydasiens under arbejdsmæssigt, sundhedsmæssigt og miljømæssigt uforsvarlige forhold.

Strategien fokuserer særligt på, at der sikres en sikker miljømæssig forsvarlig ophugning af skibe med særlig tilknytning til EU, det være sig flagskibe i EU eller skibe, der er "EU-ejede".

Med henblik på at opnå dette er følgende operationelle mål valgt:

- Sikre tilstrækkeligt incitament og vejledning til at implementere og benytte EU's transportforordning om overførsel af affald i relation til ophugningsmodne skibe
- Arbejde på at få en effektiv og tidlig gennemførelse i EU af den kommende konvention om ophugning af skibe
- Vurdere hvilke mulige tiltag, der kan være nødvendige at supplere skibsophugningskonventionen med for at sikre den bedst mulige effekt.

Der redegøres i strategien for økonomien og de markeds kræfter, der spiller ind på markedet for ophugning af skibe. Herudover gennemgås den nuværende regulering på området med udgangspunkt i Basel Konventionen og transportforordningen. Det forventes at en ny konvention om ophugning af skibe vedtages på en Diplomat Konference til maj 2009. Kommissionen vurderer, at konventionen tidligst må forventes at træde i kraft i år 2015.

Der lægges op til at sikre en miljømæssig, sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig ophugning af skibe i perioden indtil en ny konvention om ophugning af skibe træder i kraft. Samtidig påpeges det, at udfasningen af enkeltskrogede tankskibe vil ske i 2010, hvorfor det forventes, at der på dette tidspunkt vil være et stort pres for at få ophugningskapacitet, der er miljø-, sundheds- og sikkerhedsmæssig forsvarlig.

Kommissionens strategi indeholder følgende 6 forslag til aktiv handling:

- 1) Forberede gennemførelsen af tiltag i relation til nøgleelementer i den fremtidige konvention om ophugning af skibe, så snart denne er vedtaget. Særligt nævnes inspektioner og certifikater for skibe, grundlæggende krav til ophugningsfaciliteter og regler om afrapportering og kommunikation.
- 2) Foretage en vurdering af om EU-kravene til ophugning af skibe bør gælde for krigsskibe og andre offentligt ejede skibe – disse kategorier af skibe er ikke omfattet af den kommende konvention om ophugning af skibe.

- 3) Opfordre til frivillig handling fra industriens side i perioden indtil den kommende skibsophugningskonvention træder i kraft. Der nævnes bl.a. offentlige kampagner, belønning af forsvarlig ophugning og vejledning med en liste over ”grønne” ophugningsfaciliteter.
- 4) Styrke håndhævelsen af den gældende EU-regulering om transport af affald over grænser i forbindelse med ophugning af skibe. Kommissionen foreslår, at dette f.eks. kan ske via en vejledning fra Kommissionen om, hvordan transportforordningen skal anvendes i relation til skrotningsmodne skibe samt gennemførelse af projekter inden for rammerne af IMPEL-TFS (EU's uformelle håndhævelsesnetværk). Kommissionen overvejer endvidere at stille forslag til minimumskrav i forbindelse med inspektioner. Herudover foreslås det at udvide det globale samarbejde, samt at se på mulighederne for regulering af en liste over ophugningsmodne skibe.
- 5) Vurdere mulighederne for at udvikle et certificerings- og auditsystem for ophugningsfaciliteter globalt – samt sikre, at flest mulige skibe, herunder skibe, der har EU-medlemslande som flagstater, bliver ophugget på faciliteter, der er certificeret og auditeret under et sådant system.
- 6) Vurdere muligheden for en obligatorisk international fond for ophugning af skibe på baggrund af en nærmere undersøgelse som Kommissionen vil sætte i gang.

3. Europa Parlamentets udtalelser

Europa Parlamentet har ikke udtalt sig endnu.

4. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

5. konsekvenser for Danmark

Meddelelsen har ingen umiddelbare lovgivningsmæssige, økonomiske eller miljømæssige konsekvenser, da der er tale om oplæg til konkrete handlinger, hvis nærmere udmøntning ikke fremgår i detaljer. Såfremt Kommissionen efterfølgende vælger at fremlægge forslag på en række af de omtalte områder, vil der i forbindelse hermed blive gennemført en vurdering af forslagernes konsekvenser for Danmark.

6. Høring

Kommissionens forslag er blevet sendt ud i høring hos relevante interessenter med henblik på

eventuelle kommentarer med frist den 9. januar 2008. Sagen har endnu ikke været forelagt for miljøspecialudvalget. Folketinget vil i et revideret grundnotat snarest blive orienteret om resultatet af den almindelige høring samt af specialudvalgshøringen.

7. Forhandlingssituationen

Meddelelsen har endnu ikke været drøftet.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse velkommen. Regeringen vil, efter høring af de af meddelelsen berørte parter, fremlægge sine mere konsoliderede vurderinger af meddelelsen i et revideret grundnotat til Folketinget.